

Samenvatting van de 4^e GVE Workshops Veilige energie transitie van 13 maart 2025

Titel: “Samen veilig graven voor een veilige energietransitie” De maatschappij is onze werkplek

Eind 2019 is de Governance Code Veilige Energienetten (GVE) ondertekend door brancheverenigingen Bouwend Nederland, Netbeheer Nederland en Techniek Nederland. De [Governance Code](#) is een set afspraken om samen in de keten te werken aan veilige energienetten en preventief richting te geven aan Arbo vraagstukken. De brancheverenigingen zien met de Governance code mogelijkheden om samen het veiligheidsniveau verder te verhogen mede door regelmatig en open te communiceren over veiligheidsaspecten, dilemma's en best practices.

Een nieuwe reeks workshops van de GVE staan voor 2025 in het teken van 'Een Veilige Energietransitie'. Voor een veilige energietransitie onderschrijven we het belang van het samenwerken aan veiligheid in de voorbereiding en uitvoering. Maar hoe doe je dat midden in de maatschappij? Deze vraag stond centraal tijdens de GVE workshop op 13 maart 2025.

Ontwikkelingen en uitdagingen

Ontwikkelingen en trends in de maatschappij en openbare ruimte kunnen een (on)veilig gevoel geven tijdens werkzaamheden. Werken aan netwerken is veel zichtbaarder (één op de drie straten gaat open bij de aanleg van kabels), mensen worden mondiger en individueler en willen niet wachten. Onbegrip en daarmee irritatie nemen toe wat kan leiden tot agressie. Nederland is Europees kampioen als het gaat om geweld/agressie. Reden om tijdens de vierde workshop in de reeks van een 'veilige energietransitie' aandacht te besteden aan sociale veiligheid. Wil jij met dit onderwerp aan de slag, laat je dan inspireren door onderstaande ervaringen en tips.

Een (onderbuik)gevoel is niet onderhandelbaar

Caroline Koetsenruijter (onderzoeker en trainer) neemt ons mee in de 5 i's en één g: individualisering (de dikke ik), informalisering, intensivering, informatisering (alles is op internet te vinden), internationalisering (mondiale deling) en gelegenheid (gedogen van agressie). Agressie en geweld is niet normaal, ook al denken we soms dat 'het erbij hoort'. Tip is om als organisatie en misschien wel als keten een norm te stellen op basis van het ABCD model. En gebeurt het realiseer je dat er inbreuk is gedaan op de autonomie/zelf regie waarbij de beweging van lijdend naar leidend weer moet worden hersteld. De volgende ezelsbrug kun je daarbij hanteren: 'luisteren': lui – wat heeft de ander nodig, st – mond dicht, eren – eren van de gesprekspartner en gaan naar erkennen.

Nederland is Europees kampioen als het gaat om agressie en geweld tegen professionals en jammer genoeg merken we dat (vandaag) ook in onze sector door de praktijksituaties die Frank Warger deelt. Hierbij gaat het om verbaal en fysiek geweld. Bij verbaal moet je onder andere denken aan beledigen, uitschelden, kleineren, treiteren en pesten. Maar ook psychisch geweld als dreigen en intimideren.

Voorkomen, hoe doe je dat ?

Tijdens de opdrachtvorming/engineering (al) is het belangrijk dat alle stakeholders zo snel mogelijk inzichtelijk zijn. Waarna je de stakeholders categoriseert naar belang en invloed; geïnteresseerd (informerer), toeschouwer (weinig aandacht), sleutelfiguur (samenwerken) en beïnvloeder (tevreden houden). De omgevingsmanager is de schakel tussen project en omgeving inclusief stakeholders, van engineering tot en met de uitvoering, is zichtbaar/bereikbaar zowel bij negatieve ervaringen (klachten) als successen (opening/in gebruik name) en op de hoogte van alle afspraken (denk aan wanneer (dag/tijdstip/moment), wat (welke actie) en wie is of zou betrokken moeten

zijn) gebaseerd op mogelijke risico's (risico-inventarisatie & maatregelenplan). Een andere aanpak is om vanuit de RI&E processen in te regelen. Zoals bij het afsluiten van panden, nooit alleen op pad, altijd een medewerker met een beveiliging. Denk ook aan rolatie in werkzaamheden in verband met psychische (over)belasting en organiseren van trainingen voor medewerker 'in the line of fire' buiten en zeker ook binnen (achter de telefoon).

En dan gaat het toch mis....

Zorg dat je als organisatie de eerste opvang, vanuit leidinggevende, en nazorg hebt ingeregeld zodat als een medewerker zich meldt je weet wat je moet doen en welke mogelijkheden ter beschikking staan. Zorg dat je als leidinggevende zo snel mogelijk (binnen 48 uur) contact hebt met de medewerker. Erken de grens, bagatelliseer deze niet en start met luisteren. Vervolgens start de fase van nazorg, wees alert op het (afwijkende) gedrag van de medewerker, slecht slapen, vermijden van bijvoorbeeld een locatie of herbeleving door geluid/geur/nachtmerrie. En ga het gesprek aan over wat de medewerker nodig heeft. Ieder mens is anders, waarmee er ook verschillende behoeften zijn. Weet, vanuit het bedrijfsprotocol, wat mogelijkheden zijn bijvoorbeeld qua (in/externe)opvang. En besef dat een onderbuik/gevoel niet onderhandelbaar is!

Behoeftte aan meer informatie ?

Bekijk de verschillende presentaties en/of Caroline Koetsenruijter, auteur van de bestsellers 'Jij moet je bek houden' en 'Giftig gedoe op de werkplek' met aandacht op noodzaak van een veilige en respectvolle werkomgeving.

Vanuit leren van incidenten een interactieve film <https://player.hihaho.com/embed/f9b39569-0099-491c-b6cb-3d73142def6c> met lesbrief < https://media.umbraco.io/bouwend-nederland/sfkdooo0/film-2-fietser-valt-en-wordt-boos-op-monteurs_lesbrief-v10.pdf > en een toolboxflyer over 'omgang met irritatie en agressie van omwonenden < [Flyer 6 Omgang irritatie en agressie v1.1 2024](#) > .

De Bewust Veilig-dag 26 maart 2025 <[Samen sterk voor veilig werk! | Bewust Veilig-dag 2025 | Bewust Veilig-dag](#)> , een toolbox 'omgaan met agressie' en Bewust Veilig-krant (in meerdere talen beschikbaar)

Save the date !

Vanuit de Governancecode Veilige Energienetten (GVE) ondertekend door Netbeheer Nederland, Techniek Nederland en Bouwend Nederland, organiseren wij voor de sector workshops over actuele thema's. De volgende bijeenkomst staat gepland op donderdagochtend 26 juni 2025 met aandacht voor innovaties. De workshop najaar 2025 staat gepland voor donderdagochtend 13 november 2025. Heb jij een technische of procesinnovatie die bijdraagt aan veiligheid, neem contact op met [Wil van Ophem](#) of [Yvonne de Rijck](#).

